

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

KPB – 4101-02-05/2012

P/12/093

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 56 12, F +48 22 444 56 29

kpb@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/12/093 – Nabór, postępowanie kwalifikacyjne i szkolenie nowo przyjętych funkcjonariuszy ABW, CBA, Policji i Straży Granicznej

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Kontrolerzy

Kontrolę przeprowadzili, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolerzy:

- Arkadiusz Tulpan, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 080694 z 1 czerwca 2012 r.,
- Adam Zakrzewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 083266 z 19 września 2012 r.
- Zbigniew Włodarczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 080695 z 1 czerwca 2012 r.,
- Adam Czugaiewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 080709 z 13 lipca 2012 r.,
- Zdzisław Lipiński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 080713 z 25 lipca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-10)

Jednostka kontrolowana

Komenda Stołeczna Policji (KSP)

Kierownik jednostki kontrolowanej

Komendantem Stołecznym Policji jest, od 25 stycznia 2012 r., nadinspektor Mirosław Schossler.

Poprzednio Komendantem Stołecznym Policji, w okresie od 16 maja 2008 r. do 24 stycznia 2012 r., był nadinspektor Adam Mularz.

(dowód: akta kontroli str. 29-31)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia² działalność kontrolowanej jednostki w zakresie naboru i postępowania kwalifikacyjnego kandydatów oraz służby przygotowawczej i szkolenia nowo przyjętych funkcjonariuszy Policji, w okresie objętym kontrolą³.

Ocenę pozytywną uzasadnia prawidłowy przebieg postępowania kwalifikacyjnego oraz szkolenia nowo przyjętych funkcjonariuszy.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2012 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Nabór

Opis stanu
faktycznego

Zadania w zakresie naboru i postępowania kwalifikacyjnego oraz służby przygotowawczej dla komórek organizacyjnych KSP zostały określone w zarządzeniu nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji⁴ oraz w dokumencie pt. „Szczegółowe zadania, struktura organizacyjna i sposób zorganizowania służby Wydziału Kadr Komendy Stołecznej Policji” z dnia 26 listopada 2010 r., wydanym na podstawie § 50 pkt 2 Regulaminu KSP z dnia 20 maja 2010 r.⁵

Tryb, formy oraz procedury naboru i postępowania kwalifikacyjnego zostały określone w:

- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 sierpnia 2007 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji⁶, zwanym dalej „rozporządzeniem z 2007 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego”;
- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji⁷, zwanym dalej „rozporządzeniem z 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego”;
- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 lipca 1991 r. w sprawie właściwości i trybu postępowania komisji lekarskich podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych⁸,
- decyzji nr 478 Komendanta Głównego Policji z 14 września 2005 r. w sprawie prowadzenia badań psychologicznych testem Multiselect osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji oraz oceny tych badań⁹,
- decyzji nr 744 Komendanta Głównego Policji z 15 października 2007 r. w sprawie wprowadzenia kryteriów oceny sprawności fizycznej osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji¹⁰,
- decyzji nr 746 Komendanta Głównego Policji z 15 października 2007 r. w sprawie przeprowadzania wywiadu zorganizowanego wobec kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji oraz oceny wyników wywiadu¹¹,
- decyzji nr 200/2009 Komendanta Stołecznego Policji z 8 maja 2009 r. w sprawie powołania komisji do sporządzenia listy kandydatów spełniających warunki przyjęcia do służby w Policji na obszarze działania Komendanta Stołecznego Policji¹²,
- decyzji nr 176/2010 Komendanta Stołecznego Policji z 19 maja 2010 r. w sprawie powołania Zespołu do przeprowadzenia wywiadu zorganizowanego z kandydatami do służby w jednostkach Policji na terenie działania Komendanta Stołecznego Policji¹³,
- decyzji nr 73/2012 Komendanta Stołecznego Policji z 9 lutego 2012 r. w sprawie wyznaczania osób przeprowadzających rozmowy wstępne z kandydatami do służby w Policji¹⁴.

W okresie objętym kontrolą, w KSP prowadzono nabór wyłącznie na podstawowe

⁴ Dz. Urz. KGP Nr 18, poz. 135 ze zm.

⁵ Niepublikowane. Włączono do akt kontroli str. 32-36.

⁶ Dz. U. Nr 170, poz. 1202 ze zm. Rozporządzenie utraciło moc z dniem 15 kwietnia 2012 r. na podstawie art. 3, w związku z art. 1, ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o Policji (Dz. U. Nr 205, poz. 1205).

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 432. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 21 kwietnia 2012 r.

⁸ Dz. U. Nr 79, poz. 349.

⁹ Dz. Urz. KGP Nr 15, poz. 110.

¹⁰ Dz. Urz. KGP Nr 19, poz. 141.

¹¹ Dz. Urz. KGP Nr 19, poz. 143 ze zm.

¹² Niepublikowana.

¹³ Niepublikowana.

¹⁴ Niepublikowana.

stanowiska w służbie prewencyjnej. Nie prowadzono naboru na stanowiska wymagające od kandydatów szczególnych kwalifikacji, predyspozycji lub umiejętności.

Nabór do służby w KSP był inicjowany, organizowany i realizowany przez sekcję ds. doboru Wydziału Kadr KSP. Termin naboru oraz minimalną liczbę osób planowanych do przyjęcia do służby w danym roku kalendarzowym określał Komendant Główny Policji. KSP prowadziła zarówno nabór pasywny, polegający na zbieraniu ofert, oraz nabór aktywny z inicjatywy Komendanta Stołecznej Policji, polegający m. in. na prowadzeniu akcji „Wstąp w szeregi Policji” w formie spotkań w wybranych komendach rejonowych i powiatowych Policji, wojewódzkim i powiatowym urzędzie pracy oraz z licealistami, harcerzami, członkami wodnego ochotniczego pogotowia ratunkowego, z udziałem łącznie ok. 7.300 osób. Nabór aktywny realizowany był przez jednostki organizacyjne KSP w porozumieniu z Kuratorium Oświaty w Warszawie, Biurem Edukacji m. st. Warszawy. Nabór aktywny prowadzono na podstawie standardowej procedury kwalifikacyjnej i nie określano szczególnych kwalifikacji lub umiejętności poszukiwanych kandydatów.

Komendant Stołeczny Policji wyjaśnił, że nabór dotyczył stanowisk podstawowych, wobec czego w ogłoszeniu określono wymagania wskazane w art. 25 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji¹⁵, natomiast w toku służby policjanci nabywali kwalifikacje umożliwiające objęcie konkretnych stanowisk policyjnych, stosownie do potrzeb służby.

W poszczególnych latach objętych kontrolą, Komenda Stołeczna Policji miała przedstawioną poniżej liczby wakatów, a w wyniku przeprowadzonych postępowań przyjęto wskazaną liczbę osób:

- 2010 r. - 566 wakatów (5,7% etatu), 3.720 postępowań, przyjęto 504 osób;
- 2011 r. - 735 wakatów (7,4% etatu), 5.062 postępowania, przyjęto 579 osób;
- 2012 r. (I połowa) - 943 wakaty (9,5%), 2.808 postępowań, przyjęto 239 osób.

(Dowód: akta kontroli str. 11-50, 242-244)

Z przedstawionych danych wynika, że w okresie objętym kontrolą w Komendzie Stołecznej Policji stale rosła liczba wakatów: od 566 w 2010 r. do 943 - w 2012 r. (wzrost o 67%). Rosnąca liczba postępowań kwalifikacyjnych: od 3.720 - w 2010 r., 5.062 - w 2011 r. do ok. 5.600 - w 2012 r. (wzrost o ok. 50%), w wyniku których przyjmowano do służby coraz większą liczbę osób: od 504 - w 2010 r., 579 - w 2011 r. do ok. 592 - w 2012 r.¹⁶ (wzrost o ok. 17%), nie rekompensowała jednak ww. liczby wakatów.

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

NIK zwraca jednakże uwagę Pana Komendanta na wzrastającą liczbę wakatów w KSP, której nie rekompensuje nabór pomimo, że też rośnie. W ocenie NIK, sytuacja ta może mieć negatywny wpływ na możliwość i jakość realizacji przez KSP jej ustawowych zadań.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie naboru.

2. Postępowanie kwalifikacyjne

*Opis stanu
faktycznego*

Badania, czynności i dokumenty sporządzane w toku postępowania kwalifikacyjnego nie wykraczały poza obowiązujące procedury.

Postępowanie kwalifikacyjne składało się z następujących etapów: ocena dokumentów

¹⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 ze zm.

¹⁶ Podana liczba postępowań kwalifikacyjnych w 2012 r. jest ekstrapolacją danych za I półrocze 2012 r., natomiast liczba osób przyjętych do KSP wynika z ustaleń kontroli - za I półrocze oraz ogłoszenia Komendanta Stołecznej Policji nt. planowanego naboru w II półroczu 2012 r. (strona internetowa KSP: http://www.policja.waw.pl/portal/pl/39/47/Informacja_o_naborze.html).

złożonych przez kandydata, rozmowa wstępna, sprawdzenie w ewidencjach i kartotekach prawdziwości danych zawartych w kwestionariuszu osobowym kandydata, test wiedzy, test sprawności fizycznej, test psychologiczny, wywiad zorganizowany¹⁷, ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej, postępowanie sprawdzające określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych¹⁸. Postępowanie kończyło zatwierdzenie listy kandydatów. Po pozytywnym wyniku weryfikacji zgodności dokumentów z wymaganiami określonymi w ogłoszeniu oraz sprawdzeniu zgodności danych podanych w kwestionariuszu przeprowadzano rozmowę wstępną. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z rozmowy wstępnej kandydatów kierowano na test sprawności fizycznej i test wiedzy.

Testy sprawności fizycznej przeprowadzono w stosunku do kandydatów, którzy pozytywnie przeszli poprzednie etapy. Testy sprawności fizycznej przeprowadzane były na podstawie decyzji Nr 744 Komendanta Głównego Policji¹⁹ oraz „Procedury przebiegu etapów postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji realizowanych w jednostkach szkoleniowych Policji”, zatwierdzonej przez Zastępcę Dyrektora Biura Kadr i Szkolenia KGP²⁰. Testy przeprowadzono w szkołach Policji w Szczytnie, Katowicach, Słupsku i Pile oraz Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Termin i miejsce testu sprawności fizycznej generowany był przez system CENTRALNY REJESTR DOBORU KADR.

Wszyscy kandydaci (214) objęci kontrolą wypełnili część A i C kwestionariusza osobowego²¹, natomiast część B wypełniło tylko 4 kandydatów.

Ustalenie, że kandydat spełnia warunki ustawowe oraz wykazuje predyspozycje i przydatność do pełnienia służby dokumentowane było poprzez umieszczenie na liście kandydatów do przyjęcia do służby, a zaliczenie poszczególnych etapów pośrednich poprzez stosowne adnotacje i opinie w toku postępowania kwalifikacyjnego. Przerwanie postępowania kwalifikacyjnego dokumentowano poprzez pisemne powiadomienie kandydata z podaniem przyczyny.

Postępowanie kwalifikacyjne - od złożenia przez kandydata kwestionariusza do publikacji listy zakwalifikowanych - trwało średnio 7,5 miesiąca. W 9 przypadkach postępowanie trwało powyżej 15 miesięcy, co było spowodowane przeniesieniem postępowania z innej komendy wojewódzkiej Policji do KSP na wniosek kandydatów.

W okresie objętym kontrolą do KSP wpłynęło 16 skarg dotyczących naboru i postępowania kwalifikacyjnego.

W związku ze złożeniem skarg, dokonano powtórnego badania spraw. W wyniku tego, przedstawione w skargach kandydatów zastrzeżenia uznano za niezasadne, niepotwierdzone bądź zasadne, ale bezprzedmiotowe.

W tym ostatnim przypadku skarżący, 3 tygodnie po przerwaniu jego postępowania

¹⁷ Zgodnie z § 11 pkt 7 i § 12 ust. 4 rozporządzenia z 2007 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego, wywiad zorganizowany przeprowadza, powołany przez przełożonego właściwego w sprawie postępowania kwalifikacyjnego, zespół w składzie co najmniej dwóch osób, w celu oceny umiejętności formułowania wypowiedzi, nawiązywania i podtrzymywania kontaktu werbalnego i niewerbalnego oraz autoprezentacji kandydata do służby, a także ustalenia jego motywacji do podjęcia służby w Policji.

¹⁸ Przede wszystkim art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228), zwana dalej „ustawą o ochronie informacji niejawnych”.

¹⁹ Decyzja Nr 744 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 października 2007 r. w sprawie wprowadzenia kryteriów oceny sprawności fizycznej osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 19, poz. 141). Decyzja ta utraciła moc z dniem 15 kwietnia 2012 r., wobec utraty mocy przez rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 sierpnia 2007 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. U. Nr 170, poz. 1202), które stanowiło podstawę prawną dla jej wydania. Niemniej jednak, w toku postępowań kwalifikacyjnych objętych niniejszą kontrolą, stosowano test wprowadzony decyzją Nr 744 Komendanta Głównego Policji.

²⁰ Niepublikowana.

²¹ Kwestionariusz osobowy, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzeń z 2007 r. i z 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego, i który każdy z kandydatów ma obowiązek wypełnić na początku postępowania kwalifikacyjnego, składa się z 3 części: cz. A - zawiera dane osobowe, adresowe i informacje w sprawie wykształcenia i zatrudnienia; cz. B - oświadczenia kandydata w sprawie karania, dotychczasowego zatrudnienia w Policji i inne; cz. C - oświadczenie w sprawie zmian danych przedstawionych w cz. A i B. Zgodnie z instrukcją zawartą na wstępie kwestionariusza: kandydaci wypełniają cz. A i B przed przystąpieniem do postępowania kwalifikacyjnego, cz. C - po zakończeniu postępowania, w przypadku gdy kandydat zostanie zakwalifikowany do przyjęcia do Policji.

kwalifikacyjnego, wskutek niezaliczenia badania w Poradni Zdrowia Psychicznego, ponownie złożył podanie o przyjęcie do Policji. Wskutek pomyłki pracownika Wydziału Kadr KSP, w ramach nowego postępowania kwalifikacyjnego, skarżący został ponownie skierowany m.in. do PZP, z czym wiązała się, podniesiona przez skarżącego, duża strata czasu. W PZP stwierdzono, że nie upłynął roczny okres karencji od poprzednich badań, wobec czego skarżący w ogóle nie powinien być skierowany na te badania.

O wyniku rozpatrzenia skargi powiadomiono skarżącego, zaś pracowników Sekcji ds. Doboru Wydziału Kadr przeszkolono w przedmiotowym zakresie.

Sposób i tryb przechowywania, wykorzystywania i zniszczenia składanych ofert uregulowany był zarządzeniem Nr 93 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie jednolitego rzeczowego wykazu akt Policji²², zarządzeniem nr 920 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 września 2008 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w zakresie działalności archiwalnej Policji²³, a w odniesieniu do akt postępowań sprawdzających – ustawą o ochronie informacji niejawnych. Akta kandydatów nieprzyjętych do służby przechowywane były w komórce organizacyjnej właściwej ds. archiwum Komendy Stołecznej Policji.

(Dowód: akta kontroli str. 11-76, 114-128, 153-154, 217-234)

W 16 zbadanych przypadkach niemożliwe było ustalenie, czy i kiedy została z kandydatami przeprowadzona rozmowa wstępna.

W opinii Naczelnika Wydziału Kadr mogło to być spowodowane faktem, że kandydat uczestniczył w rozmowie wstępnej w innym terminie, niż wyznaczony przez sekcję doboru lub gdy rozmowę wstępną z kandydatem przeprowadzono wcześniej, w ramach postępowania prowadzonego przez inną komendę wojewódzką Policji.

W ocenie NIK, dla zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania i jego transparentności, wynik rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem, która jest obligatoryjnym elementem postępowania, powinien być każdorazowo dokumentowany.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

*Opis stanu
faktycznego*

W trakcie kontroli KSP, szczegółową analizą objęto dokumentację postępowania kwalifikacyjnego 214 losowo wybranych osób, obejmującą zarówno osoby, które zrezygnowały z postępowania; osoby których postępowanie przerwano, z uwagi na negatywny wynik jakiegoś etapu oraz osoby przyjęte do Policji, zwanych dalej „próbą kontrolną”.

Analizą objęto wyniki testów sprawności fizycznej, zawarte w dokumentacji postępowania kwalifikacyjnego 156 osób objętych próbą kontrolną²⁴, które zdawały ten test.

Wszyscy kandydaci pokonali tor sprawności fizycznej w czasie od 69,0 s do 122 s i uzyskały odpowiednio od 38 pkt.²⁵ do 0 pkt. (4 osoby przekroczyły limit czasu wynoszący 105 s). Średnia czasu pokonania toru sprawności fizycznej przez wszystkich kandydatów wyniosła 90,7 s, co odpowiada 28 pkt.

Struktura wiekowa kandydatów oraz średnie czasy i liczby punktów kandydatów, w niżej przedstawionych przedziałach wiekowych, były następujące:

<u>przedział wieku</u>	<u>liczba osób</u>	<u>średni czas</u>	<u>odpowiadająca liczba pkt</u>
19 - 20 lat	14	87,0 s	30
21 - 25 lat	79	89,9 s	28
26 - 30 lat	46	92,2 s	27
31 - 35 lat	12	92,5 s	27
36 - 40 lat	3	98,3 s	24

²² Dz. Urz. MSW z 2008 r. Nr 1, poz. 1 ze zm.

²³ Dz. Urz. KGP Nr 16, poz. 95.

²⁴ Badaniem objęto faktycznie 158 testów, uwzględniono bowiem dodatkowo wyniki 2 osób, które powtarzały test.

²⁵ W teście obowiązują następujące normy: czas dłuższy niż 1 minuta 45 sekund - 0 pkt.; czas krótszy - 21 + 40 pkt. Maksymalna liczba punktów - 40, za pokonanie toru w czasie 1 minuta 7 sekund (67 s) bądź krótszym.

Średnia czasu pokonania toru przez kandydujących mężczyzn wyniosła 88,5 s (29 pkt.).
Struktura wyników była następująca:

<u>przedział wieku</u>	<u>liczba osób</u>	<u>średni czas</u>	<u>odpowiadająca liczba pkt</u>
19 - 20 lat	14	87,0 s	30
21 - 25 lat	79	89,9 s	28
26 - 30 lat	46	92,2 s	27
31 - 35 lat	12	92,5 s	27
36 - 40 lat	3	98,3 s	24

Średnia czasu pokonania toru przez kandydujące kobiety wyniosła 100,3 s (23 pkt.).
Struktura wyników była następująca:

<u>przedział wieku</u>	<u>liczba osób</u>	<u>średni czas</u>	<u>odpowiadająca liczba pkt</u>
19 - 20 lat	2	97,9 s	24
21 - 25 lat	12	101,0 s	23
26 - 30 lat	12	99,9 s	23
31 - 35 lat	3	100,7 s	23

Szczegółową analizę wyników testów sprawności fizycznej włączono do akt kontroli.

(Dowód: akta kontroli str. 130-134)

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Analiza wyników testów wskazuje na statystycznie gorsze wyniki kobiet w porównaniu do wyników mężczyzn. W analogicznych przedziałach wieku, są one gorsze średnio o 1 do 6 punktów. Uwzględniając obowiązującą punktację²⁶, wyniki kobiet są średnio gorsze o 5% do 30% od wyników mężczyzn.

*Ustalone
nieprawidłowości*

Część B kwestionariusza osobowego nie została wypełniona przez 210 (98,1%) spośród 214 objętych kontrolą kandydatów, co stanowiło naruszenie, odpowiednio do terminu składania dokumentów:

- przez kandydatów -
 - w okresie do 14 kwietnia 2012 r. - postanowień § 7 ust. 2 pkt 4 ppkt b rozporządzenia z 2007 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego,
 - w okresie od 21 kwietnia 2012 r. - postanowień § 6 ust. 2 pkt 4 ppkt b rozporządzenia z 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego,
 które nałożyły na kandydatów obowiązek przedłożenia wypełnionego kwestionariusza osobowego;
- przez funkcjonariuszy KSP -
 - w okresie do 14 kwietnia 2012 r. - postanowień § 11 pkt 1, w związku z § 12 ust. 1, rozporządzenia z 2007 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego,
 - w okresie od 21 kwietnia 2012 r. - postanowień § 10 pkt 1 oraz § 12 ust. 1 rozporządzenia z 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego,
 które nałożyły, na funkcjonariuszy komórek organizacyjnych prowadzących postępowanie kwalifikacyjne, obowiązek przejrzania i sprawdzenia kompletności złożonych dokumentów, w tym kwestionariusza osobowego.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 119-126)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie postępowania kwalifikacyjnego.

²⁶ Zaliczenie testu sprawności fizycznej pozwala uzyskać od 21 do 40 punktów.

3. Służba przygotowawcza

Opis
stanu faktycznego

Służba przygotowawcza, określona w art. 29 ustawy o Policji, organizowana była na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji²⁷, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie szkolenia w Policji”, decyzji nr 225/12 Komendanta Stołecznego Policji z 10 kwietnia 2012 r. w sprawie organizacji doskonalenia zawodowego lokalnego w jednostkach i komórkach organizacyjnych Komendy Stołecznej Policji; decyzji nr 374 Komendanta Głównego Policji z 22 września 2009 r. w sprawie adaptacji zawodowej policjantów w służbie przygotowawczej²⁸ oraz decyzji nr 36/2009 Dowódcy Oddziału Prewencji Policji w Warszawie²⁹ z 14 października 2009 r. w sprawie adaptacji zawodowej policjantów w służbie przygotowawczej Oddziału Prewencji Policji w Warszawie oraz policjantów w służbie przygotowawczej delegowanych do czasowego pełnienia służby w OPP w Warszawie.

Wszyscy funkcjonariusze, wchodzący w skład próby kontrolnej, zostali przyjęci do służby przygotowawczej na okres 3 lat. Siedmiu spośród nich zwolniono ze służby w Policji w okresie od 1 do 3 dni po przyjęciu, w trybie art. 41 ust. 3 ustawy o Policji, tj. na wniosek policjanta.

Funkcjonariusze przyjęci do służby złożyli, przeciętnie w terminie miesiąca od wydania rozkazu o przyjęciu do służby, ślubowanie wymagane art. 27 ustawy o Policji.

Nie wystąpiły przypadki przyjęcia bezpośrednio do służby stałej lub skrócenia służby przygotowawczej albo skierowania na inne formy szkolenia. Wszyscy objęci kontrolą funkcjonariusze otrzymali stopnie posterunkowego. Wykonywali oni bieżące zadania służbowe, zgodnie z zakresem obowiązków, pod nadzorem opiekuna służbowego, a ponadto uczestniczyli w planowych zajęciach doskonalenia zawodowego.

Wszyscy funkcjonariusze, objęci próbą kontrolną, zostali objęci szkoleniem podstawowym w służbie przygotowawczej.

Opiniowanie funkcjonariuszy realizowane było terminowo.

Ustalono, że po zakończeniu szkolenia podstawowego awansowano 85 funkcjonariuszy na stanowisko policjanta.

Komendant Stołeczny Policji wyjaśnił, że pismo dyrektora Biura Kadr i Szkolenia KGP nr Kk-19388/09 z 9 października 2009 r. zaleca mianowanie na stanowisko policjanta funkcjonariuszy, którzy ukończyli podstawowe szkolenie zawodowe.

(Dowód: akta kontroli str. 11-50, 77-128, 146-157, 236-247)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie służby przygotowawczej.

4. System szkolenia

Opis
stanu faktycznego

Komenda Stołeczna Policji dysponowała następującą bazą szkoleniową, wykorzystywaną dla celów doskonalenia zawodowego lokalnego:

- obiekt w Tomicach k. Góry Kalwarii, w którym znajdowało się 12 sali wykładowych (w tym jedna sala dla 60 osób, jedna sala dla 40 osób, pozostałe dla 25 osób – łącznie

²⁷ Dz. U. Nr 126, poz. 877 ze zm.

²⁸ Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 66.

²⁹ Oddział Prewencji Policji w Warszawie stanowi oddział Komendanta Głównego Policji przeznaczony do działań na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i jest jednostką Policji, którą kieruje Dowódca Oddziału, podlegający Komendantowi Stołecznemu Policji, ma swoją siedzibę w Piasecznie pod Warszawą.

dla 350 osób), strzelnica (5 stanowisk), boisko sportowe, bieżnia długości 247 metrów oraz 102 miejsca noclegowe;

- obiekt w Iwicznej, w którym znajduje się aula dla 192 osób, hala sportowa, boisko sportowe, bieżnia długości 400 metrów.

Doskonalenie zawodowe w Komendzie Stołecznej Policji prowadziły osoby wykazujące się odpowiednim doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami zawodowymi, a także osoby legitymujące się uprawnieniami instruktorskimi. Była to praca wykonywana dodatkowo oprócz innych zajęć. Na koniec 2011 r. w jednostkach i komórkach organizacyjnych Komendy Stołecznej Policji było 25 instruktorów sportu, 58 instruktorów taktyki i technik interwencji, 141 instruktorów policyjnego szkolenia strzeleckiego i 39 instruktorów posługiwania się pałą wielofunkcyjną typu TONFA. KSP nie korzystała z bazy szkoleniowej innych służb, formacji czy jednostek cywilnych.

Komenda Stołeczna Policji nie zatrudniała osób na stanowiskach dydaktycznych. W okresie objętym kontrolą w KSP zadania szkoleniowe były wykonywane na zasadzie oddelegowania funkcjonariuszy do szkolenia poza jednostką.

Potrzeby i liczbę przeszkolonych osób, przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Nazwa szkolenia	Potrzeby w zakresie szkolenia (liczba osób)				Liczba przeszkolonych (liczba osób)				
		2010	2011	I poł. 2012	ogółem	2010	2011	I poł. 2012	ogółem	[10:6] %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	podstawowe (na 1. stopień podoficerski)	656	483	402	1.541	608	409	365	1.382	89,7%
2	aspiranckie (na 1. stopień chorążego)	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	oficerskie (na 1. stopień oficerski)	101	106	102	309	145	75	24	244	79,0%
4	specjalistyczne	3.056	3.344	2.132	8.532	1.035	1.307	193	2.535	29,7%
5	kursy i szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego*)					88.284	99.048	10.843	198.175	-
6	kursy języków obcych	2.697				2.697				100%

*) Potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego nie są rejestrowane.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

W związku z wyżej wskazanymi różnicami pomiędzy potrzebami a liczbą osób faktycznie objętych szkoleniem podstawowym, Naczelnik Wydziału Kadr KSP wyjaśnił, że wynikały one z następujących przyczyn:

- zwolnienia ze służby w Policji - policjanci przyjęci do służby i uwzględnieni w zapotrzebowaniu na szkolenie zawodowe podstawowe, składali raporty o zwolnienie ze służby, jeszcze przed podjęciem szkolenia,
- zwolnienia ze szkolenia - w przypadku długotrwałego zwolnienia lekarskiego lub złożenia przez policjanta raportu o zwolnienie ze służby w Policji,
- usunięcie ze szkolenia - z powodu niezaliczenia przez policjanta egzaminu komisyjnego oraz za przewinienia dyscyplinarne.

Ustalono, że na szkolenie zawodowe dla absolwentów szkół wyższych, zostali skierowani jedynie policjanci, którzy pozytywnie zakończyli odpowiednie postępowanie kwalifikacyjne. Szkolenie przeprowadzane było w kilku edycjach, na które KSP otrzymywała limity miejsc. Każda edycja rozpoczynała się w innym terminie, co często wiązało się z jej ukończeniem w następnym roku kalendarzowym. W związku

z powyższym, liczba przeszkolonych funkcjonariuszy w stosunku do potrzeb w zakresie szkolenia, w ramach danego roku kalendarzowego nie była zgodna (np. potrzeby w zakresie szkolenia oficerskiego w roku 2010 wynosiły 101 osób, natomiast liczba przeszkolonych wyniosła 145 osób, ponieważ część funkcjonariuszy ukończyła w 2010 r. szkolenia rozpoczęte w 2009 r.).

W latach 2010-2012 ze szkolenia zawodowego podstawowego usunięto, na podstawie § 43 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie szkolenia w Policji³⁰, pięciu funkcjonariuszy Komendy Stołecznej Policji.

Zasady staży adaptacyjnych zostały określone w Decyzji 374 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2009 r. w sprawie adaptacji zawodowej policjantów w służbie przygotowawczej.

W KSP w latach 2010-2012, w ramach drugiego etapu procesu adaptacji zawodowej – delegowanie policjanta do czasowego pełnienia służby w oddziale prewencji Policji albo samodzielnym pododdziale prewencji Policji - zorganizowano 17 edycji stażu adaptacyjnego, w którym uczestniczyło łącznie 5.984 policjantów, w tym 4.660 funkcjonariuszy z komend wojewódzkich Policji oraz 1.324 funkcjonariuszy z Komendy Stołecznej Policji.

W poszczególnych latach objętych kontrolą, w stażach adaptacyjnych w KSP wzięła udział następująca liczba funkcjonariuszy:

- w 2010 r. (7 edycji) – 1.954 osoby, w tym 611 z KSP,
- w 2011 r. (6 edycji) – 2.099 osób, w tym 470 z KSP,
- w 2012 r. (do 20 sierpnia 2012 r. - 4 edycje) – 1.931 osób, w tym 243 z KSP.

Policjanci w służbie przygotowawczej, którzy ukończyli staż adaptacyjny, wykonywali zadania określone w § 5 ww. decyzji nr 36/2009 Dowódcy OPP w Warszawie. Zgodnie z § 2 ust. 2 ww. decyzji na opiekunów służbowych wyznaczani są dowódcy plutonów i kierownicy zespołów oraz policjanci pełniący obowiązki lub ich zastępcy dla podległych służbowo policjantów w okresie służby przygotowawczej. W § 3 ww. decyzji określono szczegółowe zadania opiekunów służbowych policjanta w służbie przygotowawczej. Policjanci wyznaczeni na opiekunów służbowych funkcjonariuszy w okresie służby przygotowawczej nie otrzymywali dodatkowego wynagrodzenia.

W okresie objętym kontrolą KSP nie przeprowadzała analiz, badań i kontroli szkolenia, w tym jego efektywności.

Naczelnik Wydziału Kadr wyjaśnił, że „do 2010 r. ewaluację doskonalenia zawodowego organizowanego centralnie (kursów specjalistycznych) przeprowadzało Biuro Kadr i Szkolenia Komendy Głównej Policji. Od 2011 r. ewaluacją kursów specjalistycznych zajmuje się Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. Do Wydziału Doskonalenia Zawodowego KSP były i są przesyłane nadal kwestionariusze ankiet, które należy przekazać do wypełnienia uczestnikom szkoleń specjalistycznych oraz ich bezpośrednim przełożonym, a następnie odesłać do - poprzednio KGP, obecnie WSPol. Wynikami badań Wydział Doskonalenia Zawodowego KSP nie dysponuje. Znajdują się one w KGP lub WSPol”.

(Dowód: akta kontroli str. 114-128, 136-145, 158-216)

³⁰ Przepis ten stanowi, że słuchacza można usunąć ze szkolenia, jeżeli popełnił czyn o znamionach wykroczenia albo przewinienia dyscyplinarnego, jeżeli popełnienie czynu jest oczywiste i uniemożliwia jego udział w szkoleniu.

Ocena cząstkowa

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie szkolenia nowo przyjętych funkcjonariuszy.

NIK zwraca jednakże uwagę Pana Komendanta, iż niski wskaźnik realizacji szkoleń specjalistycznych (niepełna 30%), może mieć negatywny wpływ na przygotowanie funkcjonariuszy KSP do realizacji ustawowych zadań Policji.

5. Analizy, badania i kontrole

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono w Komendzie Stołecznej Policji analiz, w tym zadań audytowych, w zakresie naboru do służby, postępowania kwalifikacyjnego, służby przygotowawczej ani szkolenia, w tym jego efektywności, ze względu na wyniki analizy ryzyka, wskazujące na wyższe prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości w innych obszarach.

(Dowód: akta kontroli str. 16-17, 50, 115-116, 128)

Ustalono, że badania ewaluacyjne w zakresie doskonalenia zawodowego (kursy specjalistyczne), w których brali udział funkcjonariusze Komendy Stołecznej Policji, przeprowadziły: w 2010 r. - Biuro Kadr i Szkolenia KGP, a w latach 2011-2012 - Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. KSP nie dysponowała jednak wynikami tych badań (więcej na str. 10 wystąpienia)

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

W ocenie NIK, jakość szkolenia funkcjonariuszy KSP, jest na tyle istotną sprawą, że zasadne jest wystąpienie do Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie o udostępnienie wyników przeprowadzonych badań.

IV. Uwagi i wnioski

*Wnioski
pokontrolne*

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) zapewnienie wypełniania przez kandydatów do służby w Policji wszystkich części kwestionariusza osobowego;
- 2) rzetelne dokumentowanie wszystkich obligatoryjnych elementów postępowania kwalifikacyjnego;
- 3) podjęcie działań w celu zwiększenia liczby realizowanych szkoleń specjalistycznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla Pana Komendanta, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

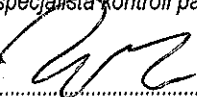
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 14... listopada 2012 r.

Kontrolerzy:

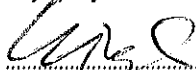

Arkadiusz Tulpan

Główny specjalista kontroli państwowej

Adam Zakrzewski

Główny specjalista kontroli państwowej

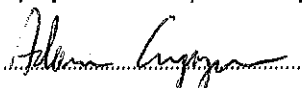
Zbigniew Włodarczyk

Specjalista kontroli państwowej

Zdzisław Lipiński

Specjalista kontroli państwowej

Adam Czugaiewicz

Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
p.o. Dyrektora
Marek Bieńkowski

